

lateli, jeví se mu býti jenom vzájemným nedorozuměním, jemuž dovo-latel sám nepřikládal váhy, poněvadž toho neuplatňoval v této rozepři a že k tomu žalobkyně byla vyprovokována, neposoudil v této příčině otázku viny s hlediska důvodu rozlukového § 13 písm. h) rozluk. zákona po právní stránce správně. Dovolacímu soudu jeví se hádky a nadávky těchto nápadně mladých manželů příliš malichernými, by je mohl považovati za příčinu hlubokého rozvratu manželského. Manželé si tyto nadávky a zlé nakládání — ovšem oboustranné — navzájem odpustili, vyznali si lásku a vážně chtěli pokračovati v manželství, upravivše i finanční starosti rozumně v ten způsob, že dovolatelovo služné mělo se dostat do rukou žalobkyně. Rozvrat neměl tedy původ v nezávažných vzájemných nedorozuměních, nýbrž v tom, že se žalobkyně, ačkoliv se s dovolatelem udobřila nadobro, k dovolateli, jak to bylo podle §u 92 obč. zák. její povinností, nevrátila, tedy nedodržela smíru a jedině tím a to převážně zavinila pozdější odcizení manželů. Proto dovolací soud uznal, že hluboký rozvrat manželství byl zaviněn převážně žalobkyní, proto k její žalobě nelze podle §u 13 písm. h) rozlukového zákona vysloviti rozluk. Okolnost, že dovolatel předstíral žalobkyni před svatbou, že jest zemským místotajemníkem s měsíčním služným 1.400 Kč kromě vedlejších příjmů, ač byl a je ve skutečnosti asistentem zemské dávky s měsíčním platem 841 Kč 60 h, nehledě ku místnímu přídavku měsíčních 155 Kč, a že má třípokojový byt, není v této rozepři rozhodující, když jde o události před sňatkem, jimž se žalobkyně mohla ubrániti zcela jednoduchou informací. Ostatně dovolatel, i když zrovna není zemským místotajemníkem, zaujímá jako zemský účetní asistent stejně čestné postavení úřední, byť i hůře placené, dvacetipěti rokům jeho věku přiměřené, s nímž o pět roků mladší žalobkyně nemůže býti nespokojena.

Čís. 6313

K dosažení tarifní slevy poskytnuté vyhláškou ze dne 23. prosince 1922, čís. 313 bylo nutno adresovati dříví přímo dolům.

Výklad položek D-27 a D-26-g železničního tarifu.

(Rozh. ze dne 23. září 1926, Rv II 21/26.)

Firma bratří S-ové odeslala v měsících lednu a únoru 1923 ze stanice Hrádek na Slovensku 26 vagonů důlního dříví, které byly adresovány na speditera L-a v Bohumíně, jenž je pak dále odeslal dolům v Německu. V nákladních listech bylo dříví označeno: »kulatina k účelům důlním, surová, neimpregnovaná, až 7 m dlouhá, až 24 cm v průřezu na tenkém konci měřeno, bez kůry.« Odesílací stanice vyměřila firmě bratří S-ové dopravní poplatky dle speciálního tarifu 2/20%. Žalující erár, tvrdě, že toto tarifování jest mylné a že, jelikož dříví nebylo přímo adresováno na doly, mělo se použiti vyšší sazby B a nikoliv speciálního tarifu 2/20%, domáhal se na firmě bratří S-ové doplatku rozdílu. Pro-cesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud

uznal podle žaloby. D ů v o d y: Tím, že výpravna v Hrádku přijala dřevo ku přepravě i nákladní list, byla sjednána mezi odesílatelkou firmou Bratří S-ové a dráhou nákladní smlouva a podle předtisku na nákladních listech (pro smlouvu nákladní platí dopravní řád a příslušné tarify) podrobily se obě smluvní strany předpisům dopravního řádu a platných, tedy vyhlášených tarifů jako podmínkám smluvním. Podle čsl. železničního nákladního tarifu díl I. odd. B, položky D-27-a, bylo vyměřiti dopravné za zásilky dříví surového (nenapuštěného), adresované dolům, je-li zásilka doly povozem nebo na vlečce odebrána a prokazatelně k důlním účelům hornickým použita a to, za zásilku kulatého dříví k důlním účelům do délky 7 metrů a až do 24 cm v průměru (měřeno na slabším konci bez kůry), podle tarifní třídy C za množství nejméně 10.000 kg na nákladní list a vůz. Tyto sazby byly později sníženy pro trať Bohumín-Košice a konečně zavedena byla vyhláškou ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 23. prosince 1922, čís. 102 pod běžným číslem 313 sleva pro dříví k důlním účelům položka D-27 pro přepravní trať Bohumínsko-košické dráhy ze všech a do všech stanic těchto tratí pro dobu od 1. ledna 1923 až do odvolání, nejdéle do 31. května 1923 splní-li se tyto podmínky uvedené v rubrice 6.: »Zásilky musí býti podány jako zboží nákladní a dovozné musí se zaplatiti na nákladní list a vůz nejméně 10.000 kg.« Dále obsahuje vyhláška v téže rubrice větu: »Ostatní příslušná tarifní ustanovení zůstávají v platnosti.« Musí tedy býti splněny všechny podmínky v rubrice 6 vyhlášky uvedené, má-li platiti pro zásilku dříví k důlním účelům položka D-27 odeslaného ze stanic a do stanic trati Košicko-bohumínské dráhy sleva dopravného, má-li totiž býti vyměřeno dopravné podle sazby speciálního tarifu 2, snížené o 20% podle rubriky 10 vyhlášky. Výhoda tato se vztahuje podle rubriky 8 vyhlášky na nákladní tarif díl II. čsl. státních drah sešit třetí ze dne 1. srpna 1921, který právě upravuje tarifní sazby pro místní trati Košicko-bohumínské dráhy. Podmínky ty jsou, že musí jíti o zboží nákladní, nikoli rychlozboží, že dovozné musí býti zapláceno na nákladní list a vůz nejméně od 10.000 kg, tedy i při zásilce lehčí a dále všechny ostatní podmínky tarifních ustanovení. Že by předpisem: »Ostatní příslušná tarifní ustanovení zůstávají v platnosti,« míněna byla pouze všeobecná ustanovení pro výpočet dopravného podle nákladního tarifu díl I. odd. B, oddíl A, jak tvrdí znalec ve svém posudku, pro to není podkladu, když vyhláška takových obmezení pouze na všeobecná ustanovení tarifu neobsahuje, nýbrž odvolací soud má za to, že správným jest jedině názor druhých dvou znalců, že všechna ustanovení tarifu, pokud nejsou zmíněnou vyhláškou změněna, tedy nejen ustanovení všeobecná, nýbrž i ustanovení zvláštní zůstala v platnosti. K těmto ustanovením patří též ustanovení nákladního tarifu díl I., odd. B, oddíl C, pol. 9—27, při čemž určení dříví k účelům důlním dolu samého není pouhou podmínkou použití nižší sazby, nýbrž přímo vlastností zboží, jak to plyne z doslovu položky D-27. Vždyť určení dříví vyjádřeno jest v této položce přídavným jménem »dříví adresované dolům« a nikoliv ve formě podmínky snad slovy: »dříví surové, je-li adresováno dolům«, jak vyjádřena byla podmínka odběru povozem nebo po vlečce (je-li jimi, to jest

doly, povozem nebo po vlečce odebráno), v položce D-27 vypočítány jsou vlastnosti dříví k důlním účelům, pro které platí tarifní sazby tam uvedené tak, že to musí být dříví surové (nenapuštěné), adresované dolům, kulaté, až 7 m dlouhé a 24 cm v průměru na slabším konci bez kůry měřeno. Pouze pro takové dříví, které má všechny tyto vlastnosti a splněny-li byly další podmínky uvedené ve vyhlášce uveřejněné ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 23. prosince 1922, čís. 102 pol. běž. čís. 313, povoleno bylo počítati dovozně dle sazby speciálního tarifu 2, snížené o 20%. Scházela-li dříví ze stanice Hrádku a jiných stanic trati Košicko-bohumínské dráhy firmou Bratří S. odeslaného i jen jediná z těchto vlastností, bylo vypočítati dovozně podle sazby tarifů třídy B. Ovšem vlastnost »dříví adresované« nemůže podle svého obsahu být deklarována v rubrice nákladního listu »obsah«, nýbrž musí dojít výrazu jedině v adrese příjemce a musí proto dříví položky D-27 být adresováno přímo na důl, má-li pro vypočtení dovozného platit sazba speciálního tarifu 2 snížená o 20%. V tom smyslu rozuměti jest výpovědi znalce, že podmínka adresování dolům nemusí být deklarována. V projednávaném případě nebyly zásilky, odesílané firmou Bratří S-ové, adresovány dolům, nýbrž zásilatelské firmě L. v Bohumíně, nebyly touto povozem nebo vlečkou v Bohumíně odebrány, jak nesporno, nýbrž dále vypraveny drahou. Tarifní předpis vyhlášený ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 23. prosince 1922, čís. 102 běž. čís. 313, který jedině s ostatními tarifními předpisy touto vyhláškou nezměněnými a dále s předpisy železničního dopravního řádu jest podkladem smluv nákladních mezi stranami, nelze vykládati s pomocí vyhlášky běžné čís. 310 v tomtéž věstníku uveřejněné, jak to učinil soud první stolice. Ostatně nižší sazba pro výpočet dovozného, povolená citovanou vyhláškou, platila pouze pro dříví určené pro tuzemské doly, třeba to ve vyhlášce není výslovně předeepsáno, neboť sleva ta povolena byla dle obsahu vyhlášky a předchozích tarifních ustanovení pouze k tomu účelu, by doly mohly si opatřiti lacinější dříví pro své účely, aby jejich výrobní náklady se snížily a aby tím jim ulehčena byla soutěž s cizozemskými podniky důlními. Nebylo jistě účelem snížení dovozného podporovati důlní podniky cizozemské. To potvrzuje také dopis ministerstva železnic ze dne 14. dubna 1924, č. j. 23760-III/5, 4, adresovaný reklamační kanceláři H. Zásilky dříví vyvezeny byly všechny do Německa, jak jest nesporno. Toto platilo až včetně do 11. února 1923. Teprve vyhláškou ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 10. února 1923, čís. 12 pod běžnou položkou 52 v příloze k tarifnímu předpisu čís. 742 z roku 1923 povolena byla sleva pro kulaté dříví k důlním účelům až do délky 7 m z pol. D-27-a odeslané ze všech stanic tratí Košicko-bohumínské dráhy do stanice Bohumín, Košicko-bohumínská dráha, byly-li zásilky podány jako zboží nákladní a dovozně zapláceno na nákladní list a vůz nejméně od 10.000 kg, při čemž ostatní tarifní ustanovení zůstávají v platnosti. Totéž ustanovení obsahuje vyhláška pod běžným číslem 59 pouze s tou změnou, že sleva platí pro dříví celé položky D-27. V obou případech platí výhoda vyhláškami povolená od 12. února 1923 až do odvolání, nejdéle do 31. prosince 1923 a do-

vozné se vypočítá dle sazby speciálního tarifu 2, snížené o 20%, zá-
silky pak musí býti vyvezeny do cizozemsku. Také v těchto vyhláškách
ustanoveny jsou zvláštní podmínky, při jichž splnění výhoda platí, a
kromě toho musí býti vyhověno příslušným tarifním ustanovením, která
touto vyhláškou nebyla změněna a výslovně ponechána byla v platnosti.
K těmto tarifním ustanovením patří též ustanovení nákladního tarifu
díl I. oddělení B, oddíl C pol. D-27, že odeslané dříví důlní musí kromě
jiných vlastností tam vypočítaných býti adresováno dolům. Jest však
opět nesporno, že také dříví odeslané firmou Bratři S. ze stanic tratí Ko-
šicko-bohumínské dráhy v měsíci únoru 1923 od 12. února 1923 nebylo
adresováno dolům v Německu, nýbrž firmě J. J. L. v Bohumíně, že touto
nebylo v Bohumíně odebráno povozem, ani po vlečce, nýbrž expedo-
váno do Německa a bylo proto i za všechny zásilky dříví důlního od 12.
února 1923 v měsíci únoru 1923 odeslané platiti dovozné podle tarifní
třídy B. Když firma Bratři S., jako odesílatelka, dovozné podle tarifní
třídy B jí vyměřené zaplatila, jak není sporné, nemá nároku proti eráru
na vrácení toho, co zaplatila více, než kdyby dovozné bylo bývalo vypo-
čteno podle sazby speciálního tarifu 2 a případně ještě s 20% snížením,
třeba včas nárok ten reklamovala u řiditelství státních drah v Olomouci,
jak není sporné. Naopak jest odůvodněn nárok eráru na doplatek podle
Šu 70 žel. dopr. ř., poněvadž se stala chyba při použití tarifu, když do-
vozné vyměřeno bylo podle speciálního tarifu 2 a ještě se snížením
o 20%, ačkoliv mělo býti počítáno podle tarifní sazby B. Proti výši do-
platku žalobami eráru uplatňovaného, nebyly firmou Bratři S-ové či-
něny námitky. To platí ovšem pouze pro ty případy, ve kterých nárok že-
leznice — eráru — není promlčen podle Šu 71 žel. dopr. ř. Tarifní usta-
novení vyhlášené ve věstníku pro železnice a plavbu ze dne 23. prosince
1922, čís. 102 pod běžnou položkou čís. 313 i tarifní ustanovení vyhlá-
šena v témže věstníku ze dne 10. února 1923, čís. 12 pod běžným číslem
58 a 59 jsou zcela jasná, při správném jich výkladu nemůže býti po-
chyby, že pouze při zásilkách dříví důlního, které mělo všechny vlastnosti
vytčené v tarifu díl I., odd. B, oddíl C, pol. D-27, šlo-li tedy také o dříví
adresované dolům, a splněny-li byly další podmínky ve vyhláškách no-
vých tarifních ustanovení předepsané, mělo býti dovozné počítáno dle
sazby speciálního tarifu 2 se snížením 20%, jinak pak podle tarifní sazby
B a nebylo proto ani potřebí zabývatí se otázkou, zdali v daných přípa-
dech lze vůbec použití předpisu Šu 915 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce závisí rozhodnutí sporu na rozřešení otázky, zda
bylo nutno k dosažení tarifní slevy, poskytnuté vyhláškou ze dne 23. pro-
since 1922, číslo 313 adresovati dříví přímo dolům. Nejvyšší soud sou-
hlasí s přesvědčivě odůvodněným názorem odvolacího soudu, že to nutno
bylo, a že proto dříví, adresované v lednu a únoru 1923 zásilatelské firmě
v Bohumíně, nemělo na onu slevu nároku. Dříví není v roztržidění zboží
(nákladní tarif díl I., oddělení B, oddíl C) různě tarifováno jenom podle

svého tvaru a jakosti, nýbrž také podle svého určení. Do tarifní položky D-27 náleží » dříví surové, adresované dolům, je-li tam povozem neb vlečkou odebráno a prokázatelně k důlním účelům hornictví použito, a to buď a) kulaté dříví až do 24 cm v průměru, prážce do 15 cm výšky, a krajiny, krajinová prkna a krajinové koly, vesměs až do délky 7 m, nebo b) tenká prkénka až 1·5 m délky.« Na prvním místě vytknutým podstatným znakem dříví spadajícího do této položky jest, aby bylo adresováno dolům, dříví, které této podmínce nevyhovuje, nemůže býti vůbec do této položky zařaděno, a nemohou býti na ně vztahovány ani tarifní úlevy poskytnuté pro dříví položka D-27. Všechny dovolací vývody o tom, že adresování dříví dlužno rozeznávat od jeho vlastností, rozbíjejí se o úvodní odstavec uvedené tarifní položky. Není dříví, jehož by mohlo býti použito jenom k důlním účelům, každého dříví, jehož lze použiti k účelům důlním, lze použiti také k jiným účelům, pro něž nemá platiti tarifní výhoda dříví důlního. Aby výhody poskytnuté tomuto dříví nebylo zneužíváno, byla položkou D-27 výhoda vyhrazena dříví adresovanému přímo dolům do jejich konečné železniční stanice, a teprve v druhé řadě byly blíže určeny druhy dříví, na které se výhoda obmezuje. Poněvadž zásilky, o něž ve sporu jde, nebyly adresovány dolům, nýbrž záslatelské firmě, nemohly býti tarifovány podle položky D-27 a neměly nároku na další slevu podle vyhlášky čis. 313/1922, neboť tato sleva byla poskytnuta jenom pro dříví uvedené v položce D-27. Tak by musilo býti rozhodnuto, i kdyby v šesté rubrice vyhlášky nebylo stanoveno, že ostatní příslušná tarifní ustanovení zůstávají v platnosti, tím více nutno tak rozhodnouti, když to bylo výslovně vytknuto, neboť pod ostatními příslušnými tarifními ustanoveními musí se rozuměti všechna ustanovení, obsažená v tarifu ohledně dříví spadajícího do položky D-27, tedy také celý obsah této položky, pokud nebyl vyhláškou změněn. Jasnosti vyhlášky není na úkor, že v současné vyhlášce číslo 310 bylo ohledně brusného dříví výslovně vytknuto za podmínku slevy, že musí býti adresováno tuzemské továrně na buničinu nebo dřevní drť, ač i tu stejnou podmínku obsahuje již dotyčná položka D-26-g tarifu, na niž se vyhláška čis. 310 vztahuje. Vyhláška čis. 313 může a proto i musí býti vyložena v první řadě sama o sobě, mimo to však jest mezi položkami D-27 a D-26-g ten podstatný rozdíl, že do poslední položky náleží určitý druh dřeva, totiž dříví brusné, avšak pod podmínkou, že jest adresováno cellulóskám, kdežto do položky D-27 náleží jenom dříví adresované dolům s podmínkou, že vyhovuje ještě dalším podmínkám. Tento rozdíl ve stylisaci položek D-27 a D-26-g vysvětluje dostatečně různost ve stylisaci vyhlášek čis. 313 a 310 z roku 1922. Jasnosti a zřetelnosti vyhlášky čis. 313 není na úkor ani, že — jak znalec udal — i v pozdějších vyhláškách o tarifních slevách se vyskytují podobné rozpory jako mezi vyhláškami čis. 310 a 313, neboť tato okolnost mluví spíše ve prospěch železniční správy, dále však ani, že jednotlivé staniční úřady a — podle tvrzení dovolatelky — i ředitelství státních drah v Olomouci v jednotlivých případech vyložily vyhlášku v její prospěch. Jako nedokazuje různý výklad jednotlivých zákonů jich nejasnost, tak nemůže býti z něho usuzováno na nejasnost ani u železničního tarifu.

Železniční dopravní řád počítá naopak s mylným výkladem tarifu jednotlivými železničními orgány a postaral se v § 70, by mylný výklad nebyl na újmu žádné ze smluvních stran ani v případě, kde se omyl skutečně přihodil, tím méně lze se takových omylů dovolávat pro případy jiné. Zcela neprávem poukazuje firma Bratři S. na pozdější tarifní předpisy o vývozním dříví a korespondenci vedenou mezi ministerstvem železnic a firmou L., dále obchodní komorou v Opavě. Dopisy ministerstva z 23. března 1923 a 30. dubna 1923 jsou odpovědí na dopis firmy L. ze 7. března 1923, v němž tato, vycházejíc ze správného názoru, že jest podstatným znakem dříví spadajícího pod položku D-27, by bylo adresováno dolům, líčí škody, vznikající tím vývozu dříví, a žádá, by stejná výhoda byla poskytnuta i zásilkám dříví, určeným k důlním účelům v cizině, jsou-li adresovány na zasílatele v Bohumíně za účelem dalšího odeslání. Tento dopis svědčí proti dovolatelce, neboť jest potvrzením právního názoru odvolacího soudu, a firma L. domáhá se v něm teprve změny tarifu, totiž aby bylo pro vývozce dříví stanoveno to, co dle dovolatelky platilo již v lednu a únoru 1923. Ministerstvo zodpovědělo tuto žádost jakož i podobné zakročení obchodní komory v Opavě podle dopisů z 23. března 1923, 30. dubna 1923 a 10. května 1923, jednak interními pokyny, jež udělilo stanicím, jež však jsou vzhledem k §u 6 žel. doprav. řádu pro právní posouzení sporu bez významu, jednak tarifním předpisem z 30. dubna 1923, čís. 248, jímž se s okamžitou platností, nikoli tedy s platností zpětnou, povoluje tarifní sleva pro důlní dříví i, když není adresováno přímo dolům. Tento tarifní předpis nezměňuje však vyhlášky číslo 313 z roku 1922, o niž ve sporu jde, nýbrž vyhlášky z 10. února 1923, čís. 58 a 59, nemá proto pro spor významu. Firma Bratři S. dovolává se sice nyní na rozdíl od vlastního právního stanoviska v dřívějším řízení a v rozporu s posudkem všech tří znalců pro sebe i tarifních slev čís. 58 a 59 poskytnutých s platností od 12. února 1923, po kterémž dnu již jen zcela nepatrná část projednávaných zásilek byla přijata k dopravě, ale ani tu není v právu. Vyhlášky čís. 58 a 59 nevztahují se na projednávané zásilky jednak proto, poněvadž pokud se jimi poskytují tarifní slevy pro dříví pol. D-27, bylo i tu, stejně jako u tarifní slevy číslo 313/1922, třeba ze stejných důvodů, by dříví bylo adresováno dolům, kteráž podmínka byla teprve tarifním předpisem čís. 248 s platností od 1. května 1923 zrušena, dále však také proto, poněvadž se tyto vyhlášky týkají výhradně dříví exportního, a to zásilek nejen určených do cizozemsku, nýbrž tam i adresovaných, kdežto na projednávané zásilky, adresované vesměs do Bohumína, vztahuje se pouze vyhláška čís. 313/1922. Šlo u nich o přepravu ukončenou v tuzemsku, co se stalo se zásilkou po jejím vydání firmě Josef L. v Bohumíně, na tom s hlediska nákladní smlouvy a tarifních sazeb nezáleží, vždyť vydáním zboží jest nákladní smlouva splněna a smluvní poměr ukončen. Poněvadž přeprava byla ukončena ve stanici tuzemské, náležející mezi stanice vyjmenované ve vyhlášce čís. 313/1922, možno požadovanou slevu i ohledně zásilek vypravených po 12. února 1923 posuzovati jenom podle této vyhlášky, pak není však možno ji přisouditi ani z toho dalšího důvodu, že tato

vyhláška předpokládá odvezení zboží z tuzemské stanice povozem neb vlečkou, dříví, o které jde, bylo však z Bohumína podle vlastního přednesu dovolatelky odesláno dále dráhou. Dovolání brojí proti právnímu posouzení odvolacího soudu také ještě z toho důvodu, že neuznal vyhlášku čis. 313/1922 aspoň za nejasnou, a hájí názor, že by v tom případě musila býti podle Šu 915 obč. zák. vyložena proti dráze. Ale vykládacího pravidla Šu 915 obč. zák. by mohlo býti užito teprve, kdyby vůbec nebylo možno podle osobitého významu užitých slov v jejích souvislosti a zřetelného úmyslu železniční správy, totiž podle pravidel předepsaných v § 6 obč. zák. pro výklad zákonů, zjistiti pravý smysl vyhlášky. O tom nemůže býti řeči.

Čís. 6314.

Osmihodinná doba pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, čis. 91 sb. z. a n.).

Předpis Šu 3 (1) zákona nevztahuje se na práce přes čas ve smyslu §§ 6 a 7 zákona.

Není závady, by se nepracovalo během týdne i více než osm hodin, v případě Šu 6 zákona i více než deset hodin denně.

Pokud dlužno v nedostavení se do práce přes čas spatřovati porušení Šu 82 písm. f) živn. řádu.

(Rozh. ze dne 23. září 1926, Rv II 84/26.)

Žalobce byl dělníkem v továrně žalované firmy a zároveň předsedou závodního výboru. Dne 2. června 1925 byl žalobce propuštěn mimo jiné proto, že se nedostavil do práce přes čas. V žalobě, o niž tu jde, domáhal se určení, že mu přísluší proti žalované firmě nárok na mzdu za dobu od 2. června do 20. srpna 1925. Procesní soud prvního stádu uznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Jest sice pravda, že nedostavení se do práce rovná se opuštění práce, v pojmu »opuštění« dle Šu 82 f) živn. řádu jest obsaženo i »nedostavení se«, jehož účinek pro skutečný výkon práce se ničím neodchyluje od účinku opuštění práce. O opuštění práce lze však mluvit jen v tom případě, když dělník nekoná práci v zákonité pracovní době, zdráhá-li se pracovati déle neb v jiné době, než zákon dovoluje, nelze jeho jednání uznati za opuštění práce. Nyní ustanovuje § 1 (1) zákona o osmihodinné pracovní době ze dne 19. prosince 1918 čis. 91 sb. z. a n., že skutečná pracovní doba zaměstnance zásadně nesmí činiti více než 8 hodin ve 24 hodinách aneb nanejvýš 48 hodin týdně. Tento zákon ustanovuje dále v Šu 3 (1), že rozdělení pracovní doby jest vyhraženo dohodě zaměstnavatele a zaměstnanců. Dle Šu 6 (1) zákona může živnostenský inspektor povolit dočasné prodloužení pracovních hodin, nejdéle na dobu 4 týdnů v roce a nanejvýše o 2 hodiny denně, takže denní pracovní doba nesmí činiti více než 10 hodin. Dle Šu 4 pracovního řádu ze dne 24. listopadu 1921,